

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo
c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld. za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld. na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Vse inserate zunaj Kranjskega sprejemata le Haassenstein & Vogler na Dunaji (Wien, I., Wallfischgasse Nr. 10).

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani v Salendrovih ulicah šte. 5.

Št. 6.

V Ljubljani, 31. marcija 1890.

Leto VII.

Obseg: Trtna škropilnica c. kr. kmetijske družbe s Samassovo sesalko. — Delo pri čebelnjaku na pomlad. — Črtica o kmetovalčevem izobraževanju. — Kedaj je lucerno sejati? — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Inserati.

Trtna škropilnica c. kr. kmetijske družbe s Samassovo sesalko.

Odbor naše kmetijske družbe se je pričel pripravljati na boj proti strupeni trtni rosi (rji) uže po zimi. Razen galice mislil je tudi na škropilnice. Škropilnice pa ne smejo biti samo po ceni, še važnejše je, da so tudi dobre. Trto je lahko škropiti z eno ali drugo pravilo, ali kako. Raztopljena modra galica naj pokrije s prav drobnimi kapljami kolikor mogoče vsak list. Škropilnico, ki takó tekočino prši na trte, moramo imenovati dobro. Razen tega bodi škropilnica tudi ročna, iz dobre tvarine in tekočino naj prši ali škropi tudi na najvišje trte (brajde). Zadnje je na Dolenjskem zelo važno ker tam imajo zelo visoke trte, katere morajo do vrha škropiti. Škropilnice z vsemi takimi lastnostmi pa ne morejo biti prav cene. Odbor kmetijske družbe je pozvedaval, po čim je dobiti takih, in zaznal je, da stoje z bakreno brento od 25 do 40 gld. brez vozarine. Ta cena zdela se nam je odločno previsoka, in ker je dobro znani ljubljanski tovarnar in zvonar A. Samassa izumil prav izvrstno sesalko, dogovoril se je odbor z ljubljanskim obrtnikom ter pogodil se z njim za izdelovanje škropilnic, ki so v nastopnih vrstah popisane.

Škropilnica obstoji iz bakrene ali železne brente, ki drži dobrih 12 litrov ter se nosi na hrbtu. Brenta ima vrat s pokrovom, skozi katerega se vliva raztopljena modra galica in apno. Da pa ne pridejo v škropilnico kake reči, ki bi utegnile sesalko pokvariti, zato je v vratu tudi sito, skozi katero se tekočina preceja. Še varneje bode pa ravnal tist, kdor bode tekočino, tudi skozi kako redko cunjó precejal. Podoba 9. kaže škropilnico od leve strani. Na tej strani je pritrjena Samassova pa-

tentna sesalka, katero škropilec goni z levo roko, in sicer tako da privzdiguje gori in doli kakih 40 $\frac{1}{2}$ dolgo ročico. Ta sesalka ima tlačilno in sesalno napravo v majhni bronasti posodi. Zaklopnice so krogle. S to sesalko, ki je vsa iz bron, more se narediti 10 atmosfer pritiska. Iz sesalke, katera sesa tekočino iz brente, pa drži ob brenti medena (mesingasta) cev v meden vetrnik, ki je toliko močen, da vzdrži najmanj 4 atmosfere zračnega pritiska. Ta vetrnik je na desni strani (glej podobo 10.) brente. Na tej strani je tudi pritrjena kavčukova cev, ki ima na konci kakih 40 $\frac{1}{2}$ dolgo medeno pipo. To pipo drži škropilec v desni roki in jo lahko tako naravna, da škropi (prši) prav drobne kaplje kakor megla, ali pa bolj debele. Lahko pa tudi naredi curek, ki 12 $\frac{1}{2}$ visoko gre. Luknjica od pipe mora biti popolnoma zaprta, kadar hočemo prav fino škropiti.

Škropilnica z bakreno brento, na kateri so vsi drugi deli bronasti ali medeni, stoji družbene ude 18 gld., neude 20 gld.; škropilnica s posvinčeno železno brento, na kateri so tudi vsi drugi deli taki kakor pri bakreni, pa stoji le 15 gld. ude, neude 17 gld. Res je ta cena za naše vinarje, ki so vsled slabih letin uže tako zelo na slabem, precej visoka, glede na izvrstnost stroja je pa nad vse nizka. Ako 10 vinarjev tako škropilnico skupaj kupi, vender bodo še veliko bolje izhajali, nego če vsak posebe kupi kako preprosto in ceno, zato pa le slabo delajočo škropilnico. Priporočamo pa vsakemu, kupiti tako z bakreno brento.

Kdor kupi tako škropilnico, naj zlasti pazi:

1. da vliva vanjo čisto tekočino;
2. da le toliko goni sesalko, kolikor je treba, kajti kadar je v vetrniku zrak zelo stlačen, škropilnica nekaj časa sama od sebe škropi;

3. da jo precej po rabi dobro izmije s čisto vodo ter zbršiš s suho cunjjo;

4. da je sesalka vedno z oljem namazana.

Naročila na sesalke vzprejema c. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani. Vsaka sesalka, katero odda družba, ima vtisnen meden pečat.

Delo pri čebelnjaku na pomlad.

Na pomlad treba čebele vsekakor pitati, in sicer če so lačne, vsak ve zakaj; če ravno niso lačne, pa zato, da bolje napredujejo panji ter da je večji dobiček. Neki čebelar je imel navado rehati: Vsakemu konju je bič potreben, vsakemu panju pa pitanje. Najpred naj čebelar skrbi, da čebelam krme ne manka, kolikor je je za življenje potrebno, več pa ni treba pitati, dokler je še bolj mržeče ter se toplega vremena ni nadejati.

Najboljša

krma čebelam seveda je med, in sicer med v satovji, zdrozgan in očiščen. Zdrozganega medu bo pri nas težko kdo za pitanje pripravljati, pač pa imajo tako navado marsikje drugod. Zalepljeno satovje namreč razrežejo na kosce ter napolnijo posodo, potem ga zdrozgajo in dobro zabijejo. Paziti je treba, da ne pride kaka nesnaga vmes, na pr. zalega, mrtve čebele. Tak med se po nekem vinskem vrenji posebno dolgo ohrani ter je vsako leto močnejši, zato tudi čebele vse bolj oživlja in sili, da obilneje nastavljajo zalego, nego naš navadni očiščeni med. Ker je zdrozgani med kolikor starejši, toliko močnejši, ne pitajo čebelarji najpred s starim, ampak z mlajšim medom zadnje jeseni; čim toplejše pa postaja vreme in bolj ko se bližajo roji, rajši tudi s starejšim medom pitajo. Našemu navadnemu medu naj se vselej malo vode prilije ter gleda, da se vsi strjeni svaljčki razpustijo. Pita naj se raje obilneje, nego prepičlo. Zjutraj naj se koritca iz panjev vselej poberejo, naj so že čebele vse použile ali pa ne.

Kdor nima medu in zanesljivega ne ve kje kupiti, naj pita s kakim namestkom. Najboljši namestek je kandiran sladkor. Na en funt sladkorja se dene pičlo funt

vode, t. j. poldrugi masele stare mere, ter se pristavi, da kako četrtno ure po malem vre; pene in nesnaga se posnamejo. Če se dene premalo vode, sladkor se rad spet strdi. Kdor hoče, lahko tudi s koščki pita, le naj nikar ne zabi mokre gobe ali pa tudi malo vode zraven pristaviti, ker suhega čebele ne morejo uživati. Namestu tega smeti je pa tudi navadni beli sladkor vzeti ter z njim ravno tako ravnati. — Priporoča se še mnogo drugih namestkov, ki so pa vsi le za največjo silo.

Zakaj pa smo rekli, da se morajo na pomlad pitati na vsak način ne le slabi, ampak tudi dobri panji? Res, večina naših čebelarjev tega ne ume in ne dela v veliko škodo čebelarstvu, pač pa pitajo izvrstni čebelarji na

pomlad svoje tudi najboljše panje. Poglavitni namen pomladanjskega pitanja je, močne čebelne panje si prirediti, ker le taki dajejo lepe roje in nanašajo največ medu. Nič pa dobrega panja tako ne vzbuja da nastavlja zalego ter mnogo čebel izpodredi, kakor pitanje na pomlad. To je tako rekoč bič, ki panj tako izpodbada,

kakor dobrega konja. Začne naj se na dobiček pitati kake tri tedne pred, nego se rojev nadejemo torej nekako drugo polovico aprila. Pita naj se ali vsak dan, ali tudi na drugi dan, — morebiti tudi ne bo napačno, če le dvakrat v tednu. Pita pa naj se obilno, da panj dobi vsak teden kakega pol funta medu ali tudi malo več, kolikerkšen je čebelni panj. Malokje bi pomladanjsko pitanje toliko dobička dalo, kolikor ravno pri nas, ker je ajdov med za to najboljši in mi skoraj nimamo drugega. Če je pa morebiti zunaj uže obilno paše, poklada se malo manj ali lahko tudi popolno preneha.

Ker smo ravno pri pomladanjskem čebelarstvu delu, ne smemo zabiti rojev in izrojencev. Če je tudi vreme ugodno in paša dobra, vender jih ne smemo zabiti pitati po okoliščinah bolj ali manj. Moramo reči, da naši čebelarji to potrebo še nekako precej dobro spoznavajo in po tem tudi delajo. Seveda jih je v kljub dobremu vzgledu tudi mnogo zanikarnejšev, ki se za mladce in starce ne zmenijo, kakor hitro so roj v čebelnjak spravili. Pitanje rojev in izrojencev je pa zlasti potrebno, kadar nastane kakeršno koli neugodno vreme, da paša preneha. Če takrat čebelar ne skrbi za svoje ljubljence, bodo poz-

Podoba 10.

Podoba 9.

neje le životarili in bodo najbrž prej ali poslej plen roparic.

Črtica o kmetovalčevem izobraževanju.

IV.

Kmetije čim dalje bolj propadajo. Vzrokov je mnogo, največkrat pa — ali vsaj poglavitni med drugimi — je slabo gospodarstvo ali gospodinjstvo, ali pa oboje skupaj.*) Za vzgled navedem naj le neko mnenje, ki je med prostim ljudstvom tu in tam navadno. Mislijo namreč, da so domači pridelki nekako zastojni, ali skoraj zastojni; zato tudi da pri prodaji že ni tako strogo treba gledati na ceno kakor pri kupljenem blagu, pri katerem je treba skrbeti, da se dobi nazaj vsaj svoj denar, da ni izgube. Večkrat bodeš čul, da to in ono toliko in toliko stane, ker se je to in ono moralo kupiti, vse drugo je pa iz domačega gradiva. Taki in enaki reki pojasnjujejo nam do cela puhlo gospodarstvo, dokazujejo nam, da mnogi niti pojma nimajo, kaj se pravi gospodariti. Ni čuda, da ljudje ob takih okoliščinah čez mero tožijo o zunanjih bremenih, ko niti svojih gospodarskih razmer ne poznajo. Potanje se s tem vzgledom ne morem baviti, ker bi moral pregloboko poseči v „nauk o kmetijskem gospodarstvu“, za kar je pa tukaj premalo prostora.

Končni namen gospodarstvu ob naših razmerah je: dohodke in stroške tako urediti, da dohodki pokrivajo vse gospodarske stroške, vrhu tega pa še gospodarju zagotavljajo pošten obstanek, ali — da bolj splošno povem — gospodarstvo naj skrbi za to, da se vsa glavnica kakenga podjetja primerno obrestuje. Koliko se danes troši po nepotrebnem, koliko stroškov nima prave hasni, ker niso dosti premišljeni, koliko dohodkov je premajhnih, ker gospodarju manka prave razsednosti, in koliko bi več lahko pridobivali, ako bi se znali z vsem okoristiti! Ne bodem razpravljaj obširno tega vprašanja. Opozorim naj le mimogrede — za vzgled — na naše sadjarstvo. Kakšno je! Koliko je zemlje, ki je zelo sposobna in mnogo-

*) Čitatelji naj mi blagovoljno oprostite, ker večidel navajam slabe strani kmetijstva in tožim o neprilikah. Vem, da se je marsikdo že bitko pritožil zaradi tega, češ: sovražni so nam ti ljudje in ti listi, ker vedno le slabo o nas govorijo in pišejo. Umevno je, da kaj takega ni prijetno tistemu, kogar zadeva, pa tudi tistemu ne, katerega silijo okoliščine, da o tem govori ali piše. Vsakdo bodi zagotovljen, da se to nikakor ne godi iz kakenga slabega namena, nikakor pa še celo iz sovraštva, marveč edino le iz dobrega namena, da bi se odpravilo, kar je slabega.

Kdor svojemu bližnjiku le tisto kaže in hvali, kar je dobrega, je hinavec, ker mu prikriva brezno slabosti, v katero se vedno bolj pograza; kdor mu očita le slabosti, je zlobnež, ker ga zaničuje; — kdor pa mu pripoznava dobra dela, pa mu kaže tudi slabosti ter mu ob enem nasvetuje, s kakšnimi sredstvi se jih otrese, ta mu je prijatelj. Bolniku je treba leka! Tak name ima tudi ta in imajo vsi enaki sestavki.

Rad in z veseljem pripoznavam, da je med ljudstvom mnogo dobrega zrnja, a žalostna je tudi resnica, da tudi razumništvu prebogost greši. Vse premalo se meni za kmetijski živelj in zajema raje iz tujih knjig. To je vzrok, da mnogokrat po strokovnih spisih kar mrgoli tujih besed. Kmetovalec položi tak spis iz rok, ker ne ume ravno tistih izrazov, kateri bi mu največ morali povedati. Ako opozoriš tega ali onega strokovnjaka na ta nedostatek, zavrne te, da „tehniški termini“ morajo biti, a da jih sami nimamo. To pa je le izgovor v sili. Osvedočil sem se, da ima naš kmetovalec izrazov v izobilje; tu se najde nekaj, tamkaj nekaj, a manka požrtvovalnih mož, ki bi jih zbirali. Pač živo potrebujemo kakenga „prof. Erjavca“! Gg duhovniki, učitelji in kmetijski izobraženci, ki bivate na deželi, pridite vеди na pomoč, nabirajte izraze in priobčujte jih! Nadomestimo „tujke“, ki so se vrinile v kmetijske, spise z „domačinkami“! Ne pačimo domačega govora, ampak gojimo in likajmo ga! Ne potrebuje li ravno kmetovalec najbolj domače pisave?!

krat za nič drugega porabna nego za sadjarstvo, a puščajo jo brez hasni. In še ti nasadi, kar jih je, kakšni so? Le redko jih kdo oskrbuje. Ako bi se poprijeli z večjo pozornostjo te panoge, koliko bi nam lahko donasala! Dajala bi nam tečnega sadja na mizo, lepih novcev za gospodarstvo, okusnega in zdravega sadjevca (mošta) za pijačo, ki bi izpodrinilo strupeno špiritno žganje itd.

V doseg vsakega namena treba je sredstev. Tudi za dobro gospodarjenje treba je sredstev, in med njimi bistra glava ne sme biti zadnja. Marsikdo misli, da si kmetovalec sam prav nič ne more pomagati, marveč da je ves uspeh odvisen le od zunanjih vplivov. Res je, da mu vzame včasih kaka nesreča lahko na hip vse upanje, a kateri pameten človek bode mislil, da so vseh neuspehov krive zunanje sile, ko vender vsak dan vidimo, kako gine kakemu zapravljevcu imovina, varčnemu sosedu pa se množi.

Kdor hoče doseči končni svoj namen, vedeti mora, kako se bode to zgodilo, sicer tava po temi. Kmetovalec, ki hoče dobro gospodariti, vedeti mora, kako se dobro gospodari, poznati mora kmetijsko vedo, in, ker je ta veda obširna, treba se je je učiti dalj časa.

Prvi strokovni pouk naj dobi kmetovalec v ljudski šoli, in sicer na podlogi razmer domačega kraja. Ta pouk naj bi bil toliko obširen, da bi zadostoval vsem manj imovitim kmetovalcem, onim pa, kateri bodo postali bolj imoviti gospodarji ter stopili večemu gospodarstvu na čelo, bode naj ljudskošolska strokovna izobražitev podloga daljnjemu izobraževanju po kmetijskih šolah; kajti otrok v ljudski šoli nikakor ni dosti razumen, da bi mogel vmagati iz „kmetijstva“ toliko, kolikor potrebuje dober kmetovalec — gospodar.

Kmetijske šole so torej oni zavodi, kateri dajo kmetovalcem priliko izpoznavati po potrebi kmetijsko vedo, njen napredek in porabnost za dejansko kmetovanje — kateri uče kmetovanja in gospodarjenja. Čim večje so kmetije, tem več je treba gospodarjem vedeti. Zato imamo visoke kmetijske šole, ki omogočujejo največje izobražanje; višje in srednje kmetijske šole, ki vzgajajo gospodarjev in uradnikov velikim posestvom, in niže kmetijske šole, katere skrbje za strokovno izobražanje gospodarjev in oskrbnikov trdnim manjšim in srednjim kmetijam in pa poslovodij pri velikih posestvih.

Niže kmetijske šole so za naše razmere najvažnejše. Različne so zelo, in sicer so take, ki trajajo po eno ali po dve leti (včasih celo 3 l.) po leti in po zimi, ali pa take, kjer je le po zimi pouk, in slednjič take, kjer poučujejo sploh kak določen čas. Imenujemo jih kmetijske šole z enoletnim ali dveletnim (3 l.) poukom, poukom po zimi (zimске) in različne kmetijske tečaje. Po nekaterih uče kmetijstvo približno v vsem obsegu, po drugih pa le posamezne panoge. Šole, katere izobražujejo moško mladino, imenujemo lahko tudi gospodarske, one, ki vzgajajo žensko mladino, gospodinjске šole.

V Avstriji, tostran Litve, je vseh kmetijskih šol sto. Na Kranjskem imamo samo eno, in na vsem Slovenskem dve*): v Grmu pri Novem mestu in pa v Gorici — obe gospodarski niži šoli. Človek bi mislil, da se vse tare učencev po teh šolah, ker sta samo dve. A kaka zmota! Z največjim naporom jih je komaj moči spraviti kakih dvajset na enem zavodu skupaj. Žalostno, pa resnično!

*) Šol, po katerih učni jezik ni slovenski, ne štejem med domače.

Kaj je neki vzrok tej malomarnosti? Nekoliko to, ker mnogo ljudi za kmetijske šole niti ne ve, nekoliko to, ker jim ne upajo, nekoliko uboštvo i. t. d. Razumniki bi lahko mnogo storili, da bi se ljudstvo bolje poučilo o kmetijskih šolah. To nam potrjuje resnica, da so se nekateri že potrudili, da so prav nadarjeni dečki prišli v kmetijsko šolo in jo tudi z dobrim uspehom dovršili. To dela dotičnikom čast, in s ponosom bodo lahko še kedaj gledali sad, h kateremu so pripomogli.

Priprosto ljudstvo kaj malo upa novostim, posebno če se tičejo njegovega stanu in jih zve od olikancev, ali pa iz knjig ali listov. Kolikrat se čuje: „Kaj bodo vedeli ljudje, ki sami ne delajo, kaj je kmetijstvo! Ako hočejo znati kmetovati, pridejo naj orat, kopat, kositi, mlatiti i. t. d.“ Zato nič kaj ne cenijo kmetijskih listov, in kadar slišijo o kmetijskih šolah, le z ramami migajo. Tak človek ne bode nikdar poslal svojega sina v kmetijsko šolo; pretrd je, prevelik hlapec prirodni. Ker mu je le dela mar, ne pa tudi znanosti, da bi vedel, kako je najboljše in zakaj je ravno tako najbolje, ni pravi kmetovalec, ampak le delavec. Delavec pa, in bodisi še tako dober, ni vselej tudi dober gospodar. Vender pa je treba tudi dobrega gospodarja. Naj bode družina še tako delavna, naj prideluje kolikor koli, zapravljiv ali neveden gospodar kmalu razmeče. Nasprotno pa dober gospodar mora poznati vsa dela, a ni treba, da bi jih vedno tudi sam opravljal.

Pri velikih kmetijah je samo z oskrbo, upravo, nadzorstvom i. t. d. toliko opravila, da je mnogokrat po več oseb samo za ta posel potrebnih, pa vender imajo vsi dela od zore do mraka. Če ti, ki so nekako glava vsemu podjetju, ne umejo kmetijstva, kmalu zagospodarijo. Vender je znana resnica, da po mnogih krajih po velikih kmetijah mnogo bolje gospodarijo, nego po malih. Zato je popolnoma neopravičeno mnenje našega kmeta, da človek, ki ima suknjo prirojeno nekoliko bolj po životu, kmetijstva umeti ne more. Ko bi vedel, koliko učenja, truda in skrbi mora tak človek prebiti, predno kaj postane, gotovo bi drugače mislil. Da je pa treba pravilno združevati kmetijsko vedo in dejansko kmetovanje, povedal sem uže.

Mnogi kažejo tudi z velikim zadovoljstvom ponesrečene izšolane kmetovalce kot jako tehten protidokaz, češ: „Poglej jih, to stori šola!“ Žalibog imamo res tudi takih ljudi, ki so že mnogo poskusili, a ker se jim drugje ni hotelo posrečiti, poskusijo še kako kmetijsko šolo. Tamkaj delajo preglavico svojim učiteljem in na zadnje odidejo s praznimi glavami, ali pa stvari vsled nebržnosti dosti ne umejo, naberejo si napačnih nazorov ter potem reči ne le ne koristijo, ampak jej celo škodujejo. Tudi slaboglavi učenci provzročajo mnogo nepravil. Ali take ljudi oponašati, dobre vzglede pa prezirati, pač ni pametno. Saj ni šola kriva, če so se ponesrečili!

Edino uboštvo bilo bi tehten vzrok. Mnogo tako obsežnih kmetij, da bi prav živo potrebovale strokovno izobraženega gospodarja, vsled slabih gospodarskih razmer ni v stanu dati mu potrebnih sredstev za izobraženje. V tem slučaju pomagajo naj drugi. Deželni zbor kranjski dovolil je dvanajst ustanov (podpor) po sto goldinarjev za take kmetijske sinove, ki ostanejo po dovršeni kmetijski šoli doma. Ta lepi vzgled naj bi posnemale občine in imoviti zasebniki, in omogočili bi mnogemu kmetškemu gospodarju strokovno izobraženje.

Pomisleki nekaterih kmetovalcev nasproti kmetijskim šolam torej niso osnovani. Zaradi velike važnosti strokovnega izobraženja bodo naj kmetijske šole vsem

kmetovalcem živo priporočene, če le količkaj vzmorejo; saj stroški niso toliki! Denar, katerega potrošijo za nje, ni zavržen, marveč dobro naložena glavnica, ki bo dajala svoj čas lepih obresti. Kdor pa misli, da stroškov le ne bode vzmagoval, prosi naj podpore (ustanove), kadar so razpisane.

(Konec prih.)

Kedaj je lucerno sejati?

Lucerna je najvažnejša krmska rastlina za gorkejša kraja. Za mráz in slano je občutljiva. Čas nje setve ravna se torej največ po podnebnih razmerah. V gorkem podnebju, na pr. v Vipavski dolini, sejemo lucerno zgodaj spomladi, po Dolenjskem in Gorenjskem sejati jo je pozneje, ko se ni več bati škodljivih spomladanskih slán. V gorkem podnebju, koder je spomlad večidel suha, sejemo lucerno z najboljšim uspehom lahko tudi na jesen med ozimino, da si ukoristi popolnoma zimsko vlago.

Ker sejemo lucerno najraje med druge sadeže, ravna se čas setve tudi po dotičnem sadeži ter tudi po tem, če jo sejemo med jarino ali ozimino. Večidel sejemo lucerno med jaro žito, in sicer med oves ali med ječmen. To dvoje žito je moči tudi pozneje pokositi in porabiti za zeleno krmo. To ugaja odrasli lucerni. Med jaro žito zasejemo lucerno ob enem, in sicer tako, da žito najprej podvlačimo in potem vsejano lucerno plitvo zagrnamo z njivsko vlačo ali jo pa le pritisnemo k zemlji z valjarjem. Le ako bi se bilo bati, da bi prerastna lucerna zadrževala žitu rast, sejati jo je pozneje med jaro žito, kadar je že izcimilo in pognalo. Tudi koder navadno prizadevajo pozne spomladanske slane škodo, ravnati se je po tem vodilo.

Če pa sejemo lucerno spomladi med ozimno žito, sejati jo je prej ko mogoče, še meseca marcija. Če je zemlja osušena, moramo jo povleči ali pa povaljati, kar hasni tudi ozimini. Na vlažni zemlji pa še tega dela ni treba. Kolikor pade vsejanega zrnja na žitno listje, to spere prihodnji dež na zemljo.

V obče sejemo lucerno lahko ob krompirjevi saditvi, od srede meseca marcija do konca aprila. Pa tudi poznejšnja setev prija lucerni, da ji je v zemlji le dovolj vlage. Celó med proso in strniško ajdo jo z dobrim uspehom sejemo.

Lucerno lahko sejemo tudi samo za se. Tedaj jo je pa pozneje sejati, ker se mlada teže ubrani raznim vremenskim neizgodam, katerih je varuje sicer med njo zasejano žito.

Gledati je tudi na to, da jo sejemo ob suhem vremenu in da je zemlja očiščena plevla. V tem oziru čakajo skrbni poljedelci dotlej, da najprej podorjejo spomladnji plevel in zatem šele sejejo lucerno med njo kot spomladnji ali poletnji sadež ali pa samo za se.

Razne reči.

— **Lisica prijateljica kmetovalcem.** Neki nemški kmetijski list piše: Na zadnjem obnem zboru društva nasavskih kmetovalcev in gozdarjev so storili ta le ukrep: „Družbeno podstvo naj se poteguje pri vladi, da kaznuje otravanje lisic ter da določi varstveno dobo za to žival.“ Velika večina okrajnih podružnic gori omenjenega društva je prav živo podpirata ta ukrep. To je tudi naravno, ker je lisica kmetovalcu prav zelo koristna, kajti ona pokončava veliko

množico miši in vsak pameten kmetovalec jo mora zagovarjati. Lovci seveda niso tega mnenja, ker lisica tje in sem ugrabi kakega zajca, a s stališča kmetovalčevega je pa to tudi koristno. Kmetovalci morajo vse potrebno prirediti, da branijo svoje prijatelje izmed živalstva, in med nje gotovo spada zvita lisica.

— **Navodilo, kadar kokošim podsajaj.** Ne daj jim valiti pred mesecem marcem in ne po prvi polovici junija. — Jajca vzemi od najpridneje nesočih kokoši. — Vzemi jajca noseči kokoši kmalu iz gnezda. — Zapiši s svinčnikom na jajce, kedaj je izneseno. Jajca, ki so stara nad 14 dni, niso za valjenje. — Podsajena jajca naj bodo čista, drugače mlado ne dobi dovolj zraka in se zaduši. — Ne podsajaj jajec od kokoši, ki niso še leta stare. — Gnezdo kokle bodi v kakem mirnem kraju ter dajaj kokli blizu gnezda kje jedi in pijače. Jed in pijača pa ne bodita preblizu gnezda, zato da se kokla k jedi gredoč nekoliko ohladi. — Blizu gnezda kje natosi peska, da se lahko v njem koplje. Devetnajsti dan premeni nasteljo v gnezdu s svežo, in sicer ob času, ko kokla popusti gnezdo zaradi jedi.

Vprašanja in odgovori.

Drugi odgovor na 55. vprašanje v 4. št. „Kmetovalca“ nam je poslal gospod dr. Ipavc iz Šent Jurja, kateremu bodi presrečna hvala. **Odgovor** slove: Prav ste pogodili v odgovoru na 55. vprašanje v št. 4. Vašega prav pridnega „Kmetovalca“. Preplitva in presuha — večidel presuha — zemlja je vzrok, da se češpljevo drevo suši. Na breg sadimo torej jablan, hruško in bieskev, češpljevo drevo sadi v dolino blizu vode. In ako bi tudi g. M. N. v S. zopet skusil saditi in bi: 1. jeseni sadil, ne spomladi, 2. okoli debla trosil veliko plevla ali slame ali druge tvarine, da se drevo v koreninah ne suši; 3. tudi deblo s smrežo skorjo obložil, da ne bi se sušilo, in 4. čez poletje prav marljivo zalival, vendar bi malo veselja doživel. Češpljevo drevesce raste najrajše v dolinici, v malo mokri zemlji, v topli, ne vetrovni legi. Toliko in tako so dosihdob izkušnje učile.

Vprašanje 76. V našo okolico pripeljejo vsako leto kakih 300 ali 400 panjev čebel v ajdovo pašo. To je nam čebelarjem v očitno škodo, kajti, kadar se jeseni paša konča, nastanejo hudi boji med domačimi in tujimi čebelami. Tako imamo na pr. 4 čebelnjake, ki so komaj do četrte ure hoda narazen. Ali določuje kaka postava, koliko tujih panjev se sme vzeti v en kraj na pašo? (J. M. v G. K.)

Odgovor: Žalibog na Kranjskem nimamo še take postave, katera urejuje čebelno pašo. Kolikor se spominamo, bil je nekoč načrt take postave za Kranjsko uže narejen, a veljaven ni nikdar postal. Goričani imajo za to reč jako dobro deželno postavo, ki daje županom veliko oblast. Za nas velja glede čebelarstva le cesarska naredba iz l. 1775., na katere podlogi je pa težko kaj ukreniti, ker je v protislovju z drugimi veljavnimi zakoni. Odškodnine do 2 kr. od panja smejo zahtevati le zemljiški posestniki, ne pa oškodovani čebelarji, in še to bi bilo težko doseči.

Vprašanje 77. Imam mlado svinjo, 7 mesecev staro, pripravno in namenjeno za pleme, a se noče bukat. Kako bi odpravil to nepriliko? (A. Z. na L.)

Odgovor: Da se svinja ne buka, morebiti so vzrok nepravilna spolovila. Če je tako, ni pomoči, svinja bode ostala jalova. Lahko je pa kriva tudi pretečna krma, vsled katere je svinja predebela in so tudi spolovila z mastjo zalita. V tem slučaju si pomorete, če izpremenite krmo. Ako vse to ne pomaga, poskusite dati svinji španjskih muh, katerih doboste v lekarni.

Vprašanje 78. Je li znano kako sredstvo, s katerim bi se s škropilnico za peronosporo škropilo drevje, da bi se uničile gosenice? Zalege je v Vipavski dolini toliko, da se tudi najmarljivejšemu posestniku ne bode posrečilo zatreti je popolnoma. Večina posestnikov pa prav nič ne stori. Drevje bode letos močno cvelo, a bati se je, da gosenice vse uničijo. (A. Z. na L.)

Odgovor: Nobenega nimamo sredstva, s katerim bi drevje škropili v omenjeno svrhu. Vse take priporočane tekočine ali kar koli si bodi so sama sleparija. Ne moremo Vam priporočati boljšega sredstva nego je goseničja bakla. Z goseničjo baklo je dovolj da se pritaknete gosenice in da ji le nekoliko osmordite dlako, in ugonobljena je. To delo gre tako hitro iz pod rok in je tako ceno, da bi imelo tudi prednost, ako bi poznali kako uspešno tekočino za škropitev.

Vprašanje 79. Imam vino, ki je od sv. Križa na Dolenskem, staro je 5 let, a sedaj je postalo jako čudno, čeravno je bilo poprej zelo dobro. Okusa je čudno sladkega in v kupici takoj očrni. Od kod prihaja to, in ali je kaj pomoči? (A. M. v K. na Gorenjskem.)

Odgovor: Vino, o katerem gospod vprašalec govori, dobili smo na ogled in poslali smo majhen uzorec tudi gospodu Dolencu, vodji vinarske šole v Grmu. Po dogovoru z gospodom Dolencem odgovorjamo to le: Vino očrni na zraku zaradi železa v njem raztopljenega. To prihaja od tod, ker niso oni železni deli soda (na pr. vijak), ki so na notranji plati, zakaženi s smolo, ali pa se je smola odkrušila. Vino ni vže ob začetku popolnoma pokipelo, zato se mu pa sedaj sladkoba še toliko bolj pozna, ker se je del vinske kisline spojil z železom. No, česlovinski kisló železo, ki je glavni sestavni del črnila (tinte), ima pa tudi nekako sladkobo, ki je podobna sladkobi poslanega vina. Vino ima pa tudi „miško“, ali kar Nemec zove „Mäusel“, to je okus ali duh po miših, ki prihaja od razkrajajočega se sladkora ter se sčasoma utegne poizgubiti. Vaše vino, mislimo, dá se še popolnoma popraviti, in sicer tako le: Pred vsem mu dodenite tanina in alkohola. Prvega dajte na hektoliter 15 do 20 g, drugega pa 1°/₂. Tanina in alkohola kupite v lekarni. Vino je potem očistiti z želatino in je pretočiti v prav čisto in z žveplom dobro zakajeno posodo. V tej posodi naj najmanj 2 meseca popolnoma mirno leži.

Vprašanje 80. Imam junčka, ki bode po leti poldrugo leto star, a rogova mu rasteta nazaj, kar ga zelo kazi. Ali se da to popraviti in kako? (O. S. v M. na Štajerskem.)

Odgovor: Sredstvo, s katerim se mladi govedi rogovi naravnajo, je to le: Vrhi rogov se tako zarežejo, da je mogoče zanjko od žice (dratu) okoli njih oviti. Oba rogova se potem na vrhu skupaj zvežeta, in žica se toliko napne, kolikor je prav. Sredi obeh rogov se vtakne med oba kos lesa, da se tam narazen držita. Na notranji strani, t. j. tam, koder naj se rogova na novo pripogneta, pa se rog z nožem ali pa s koscem stekla večkrat ostrga, a ne pregloboko, da se ne odlomi. Vse to delo je pa s pametjo zvršiti in zlasti gledati, da se živinče z žico kam ne zatakne. Žice je treba večkrat popraviti in vnovič napeti.

Vprašanje 81. Imam 4letnega konja, ki je toliko uporen, da se kar ne da iz lepa podkovati. Kako naj ravnam z njim? (S. Z. v L.)

Odgovor: Če je konj popačen, uporen, hudoben, ni misliti, da se bode poboljšal s pretepanjem! Še hujši bo. S takim konjem ravnajte brez sile po vodilih, ki jih je zvedeni in izkušeni c. kr. ogerski nadkonjik Balasa razložil uže leta 1828. v posebni knjižici. To ravnanje je brez vse sile, z lepo in z ostro besedo, pa po mnogih izkušnjah tako potrjeno, da ga moramo vsem kovačem priporočati. Skrivnost Balasovega ravnanja je ta: 1. Konj se obrzda z brzdo in oglavnikom (Kappzaum); 2. človek se ustopi konju pred glavo, gleda ga ostro v oči in ga z igranjem po brzdi in oglavniku

moti, in 3. treba s pota spraviti vse drugo, kar bi utegnulo njegovo pozornost obračati kam drugam. V tem začni nogo za nogo vzdigovati, na tla postavljati in potem poskusi s kladivom trkati po kopitu. Ko se to godi, mora tist, ki stoji konju pred glavo, nepremakneno gledati mu v oči in na ušesa, in ako le kaj malega zapazi, da se hoče upreti, pa naj brž, predno je še brenil ali udaril, nad njim zavpije: hoj! pogledaj ga hudo in ostro strese za oglavnik, da zatara že nepokojnost, predno je konj storil še kaj napačnega. Kaznovati treba že namen. To je največja skrivnost Balasove umnosti. — Če pa konj stoji mirno in potrpežljivo, naj ga pa prijazno z njegovim imenom „belček“, „lisček“, „vranček“, ali kakor si koli bodi, pogovarja, gladi, boža nad očmi, po čelu in sencih. Če je treba, brani ga kdo muham. Glejte! to je vsa skrivnost, s katero se dajo tudi najhujši konji večidel ukrotiti. Ali pri tem ravnati mora kovač biti stanovit in potrpežljiv, ne da bi izgubil potrpežljivost, ako konj brž ne stoji mirno. Potrpežljivost in mrzla kri brez vse jeze bosta svoj namen dosegli. Pa tudi na držača je gledati, da prav ravna in se ne prenaagli. Res je, da ima včasih kovač več ur ali tudi dni opraviti s takim konjem, predno ga more podkovati, ali kadar se je enkrat, dvakrat in trikrat tako ravnalo, izgubil bo konj večidel svojo trmo za vedno.

Vprašanje 82. Ali je bolje, da dobivajo konji vedno enako veliko množico krme, ali zjutraj in opoldne več nego zvečer? (T. K. v D.)

Odgovor: Pravilno je konje krmiti po trikrat na dan. Vselej jim je dati enako veliko množico ovs, koruze, otrobov i. t. d., česar jim uže dajete, a sena jim dajajte zjutraj in opoldne manj, zvečer pa več. Dajte na pr. od vsega sena, ki ga dobi konj čez dan, zjutraj in opoldne vselej po $\frac{1}{4}$, zvečer pa polovico.

Vprašanje 83. Moja kobila je imela lansko leto žrebe, ki je čez tri mesece poginilo. Nato je kobili polovico vimena oteklo, in oteklo ji je v njem ostal. Letos je kobila en mesec pred časom povrgla in obolela je še na drugi polovici vimena. Iz vimena kaplje neka belkasta tekočina. Kaj je temu vzrok in kako kobilo ozdraviti? (J. G. v B.)

Odgovor: Ker je kobili žrebe poginilo, zastajalo je v vimenu mleko, in od tod je prišla bolezen, ki je ena in tista kakor pri kravi, ako je dekla čisto ne molze. Vimena pa niste do časa ozdravili, zato se je bolezen v novič in po celem vimenu letos zopet pokazala. Pod naslovom „Vnetje vimena, ovčič ali sajavec“ smo spisali o tej reči v 24. št. lanskega „Kmetovalca“ obširen članek, na katerega Vas opozarjamo. Ako nimate te številke, radi Vam jo brezplačno dopošljemo.

Vprašanje 84. Moji dve leti stari telci sta dobili lišaje okoli oči in po vratu. Kako jih je odpraviti? (J. G. v B.)

Odgovor: Pri lišajih je prva reč snaga živali in hleva. Lišajasto živino pa umivajte z milnico (žajfnic), in sicer vsak dan toliko časa, da se lišaji poizgube. Ker so lišaji nalezljivi, zato tako bolno goved posebe denite.

Vprašanje 85. Kje bi dobil dobro izdelan plug za močno preraščeno zemljo? (B. K. v K.)

Odgovor: Priporočamo Vam kupite plug z železno desko, kakeršne ponarejajo sedaj naši kovači po Čugmajerjevem plugu. Ako na Gorenjskem kje ne dobite kovača, ki Vam zna narediti tak plug, priskrbi Vam ga gotovo trgovec z železnino A. Druškovič v Ljubljani.

Gospodarske novice.

* Visokorodni gospod baron Andrej Winkler, deželni predsednik kranjski itd. ter častni član kmetijske družbe kranjske, praznoval je 18. t. m.

desetletnico, odkar ga je bil imenoval presvetli cesar deželnim predsednikom naši kronovini. Ob tej priliki čestitala so mu skoraj vsa občinska zastopstva kranjska, razna društva in zastopi. Tudi naša kmetijska družba, oziroma njen odbor, na čelu mu družbeni predsednik, poklonila se je gospodu predsedniku. Smelo trdimo, da Kranjska ni še imela predsednika, kateri bi bil toliko vnet za nje blaginjo, in ravno kmetijski stan mora mu biti za njegovo delovanje najbolj hvaležen. Izredno veliko zaslug si je pridobil gospod predsednik za kmetijsko družbo, katero podpira ob vsaki priliki z vso svojo veljavo; in da smo dobili v preteklem desetletju celo vrsto uzornih postav, katerim je namen kmetijstvo pospeševati, to je neprecenljiva zasluga neumornega delovanja skoraj edino njegovega. Tudi mi se pridružujemo v kolo njegovih častilcev ter izrekamo vročo željo: Bog nam ohrani za prospeh naše dežele toli vnetega gospoda predsednika še mnogo, mnogo let!

* **Gospod Franc Žura**, posestnik v Muhoberu pri Novem mestu ter ud naše družbe, umrl je ta mesec na svojem domu. Časten mu spomin!

* **Predaval** je tajnik c. kr. kmetijske družbe g. Gustav Pirc 19. t. m. dopoldne v Mokronogu, popoldne v Št. Rupertu in dne 20. t. m. dopoldne na Mirni o strupeni rosi. Predavanje je bilo združeno s praktičnim razkazovanjem. Udeležba je bila razen v Mokronogu povsod obilna, in vzlic temu, da je bilo predavanje o toliko važni reči, kot je strupena trtna rosa, vendar ni nikjer bilo dotičnega gospoda župana blizu.

* **Konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske** je imel na Selu pod Ljubljano 17. marca svojo sejo. Predsedoval je odsekov podpredsednik gospod Fr. Povše, navzoči so pa bili odborniki gg. Hanslik, Lenarčič, Perdan, Pirc in Seunig. Edina točka dnevnega reda je bilo pregledovanje dveh novo došlih žrebcev pingavskega plemena. Došla sta triletna žrebec „Meteor“ in „Master“, prvi 169, drugi 170 $\frac{1}{2}$ visok. Akoravno sta žrebeca boljša, nego jeseni došli „Lukas“, „Lilijan“ in „Libor“, vendar je odsek z vsemi proti enemu glasu ukrenil teh žrebcev ne vzprejeti, ker njiju vnanost nikakor ni taka, da bi se smelo od njiju kaj prida pričakovati. Zlasti sta pa žrebeca prelahka in slabih nog *.)

* **Z nič vredno modro galico** dajo se vzlic našemu svarilu vendar še goljufati vipavski vinarji. Kakor čujemo, kupujejo Vipavci v Gorici modro galico po 28 kr., dočim v fabriki stoji 35 gld. kvintal, in to, če se je veliko skupaj naroči. Hvaležni bi bili, ako zvemo imena onih goriških trgovcev, ki tako sleparijo naše uže tako ubožane vinarje.

* **Podružnica v Trebnjem** je imela 27. t. m. svoj občni zbor, kateri je bil vzlic silnemu dežju vendar dobro obiskan. Navzoči je bil tudi gospod tajnik Pirc iz Ljubljane.

* **Glavni odbor c. kr. kmetijskega društva goriškega** je imel 20. januarja t. l. sejo. Odbor je obravnaval o družbenih računih, o naročitvi bakrene galice, o goriškem živinskem semnju in ob udeležitvi na dunajske kmetijske razstave.

* **„Gospodarski list“**, glasilo c. kr. kmetijskega društva v Gorici, pričel je izhajati v drugi obliki, t. j. v osmerki, in sicer na 16 straneh, pa le po enkrat na mesec, ko je prej po dvakrat na mesec izhajal. „Gospodarski list“, katerega prejema komaj 150 udov, stoji družbo blizu 600 gld., torej stoji en iztis skoraj 4 gld. Naša družba je goriškemu društvu ponudila „Kmetovalca“ za družbeno glasilo ter bi ga dajala po 1 gld. goriškim udom, vsprejemala bi vse uradne in tudi druge

*.) Da se so jeseni došli žrebci vzprejeli, zgodilo se je po pomoti, vsled katere se je asentno pismo prezgodaj podpisalo.

vesti goriškega društva v svoj list, a omenjeno društvo naše ponudbe ni vzprejelo, če ravno bi bilo to ogromna korist za društvo in nekaj tudi za ude. Mimo grede boji povedano, da ima „Kmetovalec“ na Primorskem blizu 200 naročnikov.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Razpis nagrad.

Da se kolikor moči pospeši zatiranje kmetijstvu škodljivih mrčesov, ukrenil je podpisani glavni odbor razpisati 40 nagrad po 10 gld., do katerih imajo pravico občine, oziroma vasi, kojih županstva (predstojništva) dokažejo, da je vsa občina letošnje pomlad marljivo zatirala gosenice, črve, hrostke (kebre) i. t. d.

Prošnje za te nagrade naj predlože županstva potrjene po dotični kmetijski podružnici do 1. junija t. l. podpisanemu odboru.

Priznane nagrade smejo občine za kateri koli občekoristen namen porabiti.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani.

Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Kranji.

ima v četrtek dne 10. aprila t. l. popoldne ob 1/2 3. uri v mestni hiši v Kranji svoj občni zbor.

Baron Lazarini s. r., predsednik.

Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Lescah.

pozivlje vse, ki so naročili družbenega drevja, da pridejo po nje, ker je vže došlo.

Fr. Legat, načelnik.

INSERATE

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, znanomani na prvi strani. V „Kmetovalecu“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljanja pri nakupu a i prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Sadna drevesa, divjake, cepiče, vrtnice itd. itd.,

priporoča po primerno nizki ceni (33—3)

F. OGOREVC,

lastnik drevesnice pri Brežicah (Rann) Štajarsko.

Cenik nemški ali slovenski pošljem na zahtevanje zastoj.

Kako moreš vreme naprej določiti?

Le z „hydrometrom“ t. j. z rastlinsko vremensko uro. Ta ura kaže 24 ur naprej vreme. Sicer take ure izdelujejo v mnogih krajih, a le one so prave katere razpošilja „Vereins-Centrale in Frauen-dorf, Post Vilshofen in Bayern“. Hygrometri imajo podobo lične ure ter stoje 2 marki t. j. 1 gld. 20 kr., lepši izdelani pa 4 marke t. j. 2 gld. 40 kr. (41—2)

Za škropljenje trt proti strupeni rosi (peronospori)

sprejema naročila na

škropilnico c. kr. kmetijske družbe kranjske s Samassovo se alko

glavni odbor te družbe v Ljubljani, Salendrove ulice št. 3, in sicer po nastopnih cenah:

Škropilnice z bakreno brento za ude po 18 gld., za neude po 20 gld.

Škropilnice s posvinčeno železno brento za ude po 15 gld., za neude po 17 gld.

Te cene so tako nizke, da rabnih škropilnic sploh nikoder ni cenejši dobiti.

Ker se izdelujejo škropilnice pod nadzorstvom družbe in se bodo pred pošiljateljico vse skupile, zato odbor le za tiste jamči, katere on preskrbi in katere imajo vtisnen pečat družbe. (29—2)

Le pravočasno došla naročila se bodo izvršila in sicer konci meseca aprila ter v začetku meseca maja.

Poslano.

Proti zastopniku zavarovalnega društva „Slavije“ **Frančišku Hribarju** iz Vodic uležili smo zatožbo pri okrajnem sodišči v Kamniku dne 28. februarja t. l. št. 336 radi prestopka proti varnosti na časti po §§ 487 in 488 kaz. zak.

Pri javni glavni obravnavi, ki se je vršila dne 17. t. m. pri napominanem okrajnem sodišči, je zatoženi **Frančišek Hribar** izpovedal, ter se je v zapisniku priobčila nastopna **izjava**, katero je zatoženec tudi podpisal: (50—1)

„Izjava.“

Ker sem jaz govoril, kakor sem slišal, da je zavarovalna družba „Azienda“ proč, da je „Phönix“ prevzel in da tudi c. kr. priv. zavarovalna družba „Oesterreichischer Phönix“ nič boljši ni, prekličem te besede popolnoma, ker sem prepričan, da ti zavarovalni družbi „Azienda“ in „Oesterreichischer Phönix“ popolnoma po postavi delata in skrbita za svoje zavarovance in da sta dobri.“

C. kr. priv. zavarovalno društvo „Avstr. Phönix“ na Dunaji.

„Ljubljanski zvon“.

(2—4) Stoji pol leta gld. 2.30, četrt leta gld. 1.15.

V pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani

(Salendrove ulice št. 5)

dobiti je sledeče slovenske kmetijske knjige:

- Dr. J. Bleiweis: **Nauk o umni zivnorej.** Cena 80 kr.
 „ „ „ **Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati.** Cena 50 kr.
 „ „ „ **Nauk klavno živino in meso ogledovati.** Cena 20 kr.
 Gustav Pirč: **Mlekarstvo.** Cena 10 kr.
 L. Porenta: **Novi kranjski panj po Dzierzonovi osnovi.** Cena 10 kr.
 Adolf Trientl: **Stelja in gnoj.** Cena 10 kr.
 W. Schleicher: **Zivali kmetijstvu in gozdarstvu koristne.** Cena 10 kr.
 M. Rant: **Opis najnavadnejih, sadjereji škodljivih mrčesov.** Cena 10 kr.
 Dr. Simon Strupar: **Zininozdravništvo.** Cena 1 gld. 80 kr.

Naročene knjige pošilja kmetijska družba po poštnem povzetju, kedor pa denar naprej pošlje doda naj tudi znesek za pošto

Semenarska postaja

C. Rambousek-a v Zborowu, pošta Forbes na Češkem

ponuja za pomladansko setev semena sledečih jarih žit in krompirja:

Jara žita: Požlahtnena menjalna pšenica Zborovska menjalna in velikanska rž Oregonski, švedski Hudikswall in Bestehorn ječmen Zborovski, švedski, Milton, Luher velikanski ligowski, Welcome in Triumph oves itd.

Krompir: Zgodnji Zborowski, Oneida, cesarski, Extra, Early Vermont, Early Mayflower, Darling in The May Queen itd.

Pozni: Biser, Anderssen Hertha, Aurora, Magnum bonum, Rambousek, Unikum, Matador itd.

☛ **Cenike dobiti je na zahtevanje zastonj.** ☛

Ravno tukaj dobiti je jajca od **Endemskih velikanskih gosij**, jajce po 80 kr. od Pekinskih in Avlesburvških rac, jajce po 20 kr. (7—6)

Hišo s kovačnico

uže 40 let obstoječo daje v najem za več let preskušemu kovaču pod ugodnimi pogoji lastnik

Franco Šušteršič,

posestnik in gostilničar v Žapužah, pošta Št. Vid pri Ljubljani.

☛ **Podrobnosti ustno ali pismeno.** (28—3)

„Unio catholica“

vzajemni zavod za zavarovanje škod

na Dunaji, I., Bäckerstrasse 14.

koncesijovan vsled ministerske naredbe z dnem 28. februvarija 1889.

Zavod zavaruje:

Premakljivo in nepremakljivo premoženje proti škodi po požaru, streli in eksploziji — za taka zavarovanja jamčijo solidarno prvi vzajemni zavarovalni zavodi, kateri so člani razdelilnega društva vzajemnih zavarovalnic. Vsled zveze z vzajemnimi zavarovalnimi zavodi zamore »UNIO« zavarovanja v največji vrednosti sklepati in daje na podlagi te zveze svojim zavarovancem največjo varnost. Vsakoletni prebitek razdelil se bode med zavarovance.

Zavod vpeljal je tudi novo, doslej še ne poznato stroko zavarovanja, namreč:

Zavarovanje cerkvenih zvonov proti prelomu ali razpoku. V to stroko spadajo one škode, katere niso nasledki požara, temveč ki nastanejo vsled drugih katerih-koli slučajev. K vdeležbi v tej zavarovalni stroki vabijo se vsi prečisti cerkveni predstojniki.

Tudi posreduje zavod pri prvih vzajemnih zavarovalnicah **zavarovanje na življenje in proti nezgodam.**

Vprašanja gledé zavarovanj blagovolijo naj se podpisati glavnemu zastopu ali pa okrajnim gospodom zastopnikom dopošiljati.

Zastopništva po deželi oddajamo zaupnim osebam, katere se naj pismeno ali ustno pri podpisnem glavnem zastopu oglašé.

Ljubljana, meseca februvarija 1890. (31—3)

Glavni zastop zavoda „UNIO CATHOLICA“ v Ljubljani za Kranjsko, Spodnje-Štajarsko in Primorsko.

Lekarna
Josipa Svobode

pri „zlatemu orlu“

Ljubljani,

Prešernov trg.

ima vedno naprodaj skušene lekarniške posebnosti ter priporoča kmetovalcem zelo priljubljena, skoz mnogo let izkušena in z izvrstnem uspehom rabljena zdravila za vino, in sicer:

Živinski prašek kot občno zdravilo za konje, goved in prašiče, ki se doda krmi. En zavoj stoji 20 kr. več 30 kr.

Konjski cvet (restitučni fluid) za obdrženje konjskih nog kot izvrstno krepilno sredstvo za konje, ki na nogah slabé. Velika steklenica stoji 80 kr., kdor jih več naroči, dobi jih cenejši. (23 5)

Zdravila razpošiljajo se vsaki dan. Pri naročilih zadostuje dopisnica. Naslov je:

Jos. Svoboda, lekarnar v Ljubljani.

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

L. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice v Gradci.

Ta drevesnica pripoznana je kot ena največjih in najbolj vredjenih v Avstriji.

Priporočamo veliko in izborno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in pritličnih; **sadnega drevja**, visokodebelnatega in pritličnega ter piramide, špalirje, kordone in enoletne požlahtitve; **divjakov** in **podlag za pritlikovce**; **jaгодnega sadja**; **lepotilnega drevja** in **grmovja**, **drevja za drevojede** itd. (5—6)

Razpošiljatev pravilno imenovanih **oeplidov** vsih vrst sadja

☛ **Cenike je dobiti zastonj in franko.** ☛

!! Zelo ugodna ponudba !!

Na prodaj je pod prav ugodnimi pogoji pol ure od Ljubljane ležečo **lepo posestvo** s prostornimi gospodarskimi poslopji in s 70 orali posestva.

Vsled bližine mesta se vsi pridelki lahko hitro in dobro prodado.

Lega in stanje posestva narede je pripravno, za vsako obrt in velike obokane kleti so kaj prikladne za vinskega trgovca.

Prodado se pa tudi sama poslopja z velikim tik ležečim sadnem vrtom. (38—3)

Kje? pove uredništvo tega lista.

Največa zaloga.

L. MIKUSCH

tovarna za dežnike in solnčnike v Ljubljani

na Mestnem trgu štev. 15.

priporoča svojo bogato zalogo

solnčnikov in dežnikov

vsake velikosti, barve in raznoterega blaga, čisto navadne pa tudi jako elegantne po najnižjih cenah.

☛ **Prodajalcem dežnikov razpošiljam cenike brezplačno in poštne prosto.** (51—1)

Najnižja cena.

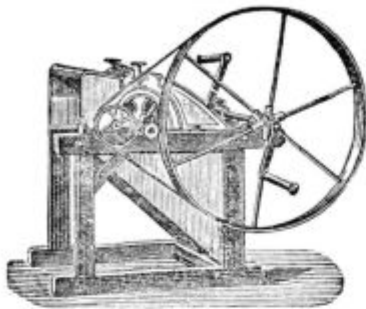
Dobro blago.

Najlepša oprava.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinarstvo!

Stiskalnice in mline za oljke
Stiskalnice za grozdje in sadje
ter trtne škropilnice
Grozdu in sadne mline

najnovije se
stave in v
vseh veli-
kostih.

mlatilnice, žitočis-
tilne stroje, gepelje,
sejalne stroje, za
turšico robkati,
plugi itd. itd.

Šušilnice za sadje
in zelenjad

Šušilnice, izvrstne ter
ceno in vsake vrste po
fabriških cenah.

**IG. HELLER, Dunaj (Wien), Prater-
strasse 78.**

Cenike in dobre svete na zahtevanje zastoj.

(52-1)

Prekupci dobe znižane cene.

Iščejo se dobri zastopniki, kateri se dobro plačujejo.

Nik. Hoffmann,

tovarnar kirurških instrumentov, umet-
alni, ter orožni kovač in nožar

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svoje raznovrst-
nega v njegovo stroko spadajočega blaga.
Vsa zaloga obstoja iz lastnih izdelkov in
se za vsako pr. dano reč jamči, da je dobra
in iz najboljšega blaga narejena.

Zlasti so v zalogi najboljši noži za
vrtarje in vinogradarje, kakor sploh no-
varsko in fino kovaško orodje za kmeto-
žalce, vrtarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši
zakovosti narede (4-6)

Esencia za želodec

lekarja Piccoli-ja v Ljubljani je ko-
ristno zdravilo proti boleznim že-
lodea in črev, jeter in vranice, proti
zlati žili, telesnemu zaprtju, vodenici,
povračajoči se grži, kakor tudi proti
glistam pri otrocih.

Kemična analiza je pokazala, da so
zdravila, katera hvalisajo kot nezmotljive pri-
pomoke proti raznim boleznim ter jih pro-
dajajo pod kricečimi imeni, posebno balzami
in kroglice, sestavljena iz lopatičke
(aloč) in drugih škodljivih snovi.

Od dr. Hager-a, v Frankobrodu ob
Odri in profesorja Knapitsch-a, zapriseženega sodnega ke-
mika v Ljubljani napravljena kemična analiza te esence,
pripravljene po receptu dr. Stöckl-a, c. kr. vladnega svetnika
in zdravstvenega poročevalca za Kranjsko, z ozirom na naj-
novije skušnje in predpise današnjih zakonov, je za trdno
pokazala, da je ta esenca sestavljena iz samih zdravilnih,
med rastlinstvo spadajočih snovi, da v njej ni niti tro-
hice lopati- e, da ni nikako drastično sredstvo, mar-
več lahko in ob jednem zanesljivo, delovanje organov ure-
jajoče zdravilo, ki organizmu nikakor ne škoduje, če se prav
delj časa rabi. To esenco prodaja po 10 kr. samo izdelovatelj

**G. PICCOLI, lekarna „pri angelu“
v Ljubljani na Dunajski cesti.**

Po 15 kr. dobiva se v lekarni Sladovič-evi v Novem
mestu, kakor tudi skoraj v vseh lekarnah na Štajerskem,
Koroškem, Primorskem, v Istriji in v Trstu. (40-2)

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu
povzetju v skatljah po 12 stekleniče za gld. 1:36, po 24 za
gld. 2:60; po 36 za gld. 3:84; po 44 za gld. 4:26; po 55 za
gld. 5:26; po 110 za gld. 10:30; po 550 za 50 gld.

Goseniške bakle,

najboljše sredstvo za pokončevanje goseniške zalege in
zapredkov po drevju (glej 3. številko „Vrtnarja“) ima
na prodaj (27-4)

Josip Stadler v Ljubljani, Črevljarske ulice
in sicer po 90 kr., močnejše po 1 gld. 10 kr.

Andr. Druškovič

trgovina z železom, mestni trg št. 10,
priporoča po zelo nizki ceni

okove za okna in vrata, štorje za štokadoranje, samokolnice, traverze in stare železniške
šine za oboke. znano najboljši kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir, (Dach-
pappe) in asfalt za tlak, kakor tudi

lepo in močno narejena

štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Vodnjake za zabijati v zemljo, s kate-
rimi je mogoče v malih urah in majhnimi
stroški na pravem mestu do vode priti;
ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za
izkopane vodnjake, železne cevi in že-
lezoliti gornji stojali, kakor tudi za le-
sene cevi mesingaste trombe in ventile
in železna okova.

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in
močno nasajeni plugi in plužna železne
in lesene brane in zobove zanje, mo-
tike, lopate, rezovnice, krampe itd.
Tudi se dobiva zmerom sveži
dovski mavec (Lengenfelder Gyps) za
gnojenje polja. (21-5)

Deželna

„pri Mariji

Ljubljana

Mestni trg št. 11.

od

L. Grečel-na

lekarka

lekarna

pomagaj“

prva in najstarejša

alopatiška in homeopatiška

lekarna

na Kranjskem.

Zaloga

vsih skušenih tu- in inozemskih medicinskih,
farmaceutičkih

preparatov in posebnosti

je priporočena slavnemu občinstvu in naznanja tu spodaj le nekatera njenih skušenih zdravil in sicer:

Cvet zoper luskine je najracionalnejše sredstvo za odstranjenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plešam. Cena steklenici z navodilom rabe 80 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem za odpravo vsakovrstnih bolečin, bodi si akutnih ali kroničnih. Cena steklenici 50 kr., dvanajstorič 5 gld.

Piljakerski prašek, znano zdravilo proti kašlju. Cena škatljici 25 kr.

Francoski čaj proti kašlju. Po pravem receptu narejen samo v moji lekarni, ter je izkušeno sredstvo proti vsem prsnim boleznim, kašlju, zamolklosti itd. Cena zavoju 25 kr.

Grenko vino tudi želodec krepčujoče vino imenovano, iz najzdravilnejših gorenjskih rastlin, izvrstno upliva pri raznih želodčnih boleznih, posebno pri pomanjkanju slasti do jedij, slabem želodcu, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih boleznih želodca. Steklenica, z navodilom rabe velja le 80 kr.

Horstova voda za oči proti vnetim očem, njih kataralnim afekcijam. Cena steklenici 30 kr., dvanajstorič 3 gld.

Kapljice za bledične, dobro sredstvo proti pomanjkanju krvi, zobe ne črne. Cena flakonu 40 kr.

Kapljice zoper krč neprekosljive glede zdravilne moči, nekaj kapljic na sladkor ali v kamilénem čaji takoj ukroti krč. Cena steklenici 86 kr., 1 dvanajstorič le 3 gld.

Kapljice zoper mrzlico, za menjajočo mrzlico vsake vrste. 1 steklenica 30 kr., dvanajstorič 3 gld.

Kri čistilne kroglice poprej univerzalne kroglice imenovane. Dobivajo se pristne le pri meni. Cena škatljici 21 kr., zvitku s 6 škatljicami in navodlom rabi 1 gld. 5 kr., 6 zvitkov 5 gld. 25 kr.

Kri čistilni čaj Köllnerjev. Majhen zavitek 75 kr., velik 1 gld. 30 kr. z navodlom rabe vred.

Kroglice zoper bledico dr. Blauda (pocukrane), katere rabijo najslavnejši zdravniki z uspehom proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju). Škatljica velja 60 kr.

Mazilo za kile, ta iz svežih, močnih aromatičnih planinskih zeljših kuhana maža ozdravi vsakovrstne kile, naj so tudi zastarane. Cena lončku 1 gld.

Obliž zoper kurja očesa, obliž za turiste imenovan Luserjev 60 kr., ravno tak pa od mene narejen le 40 kr.

Rusko mazilo zoper ozeblino po nekem posebnem, dosedaj še nikomur znanem predpisu pripravljena. Cena lončku 40 kr.

Sirup iz planinskih zeljših proti kašlju, hripavosti, prsnim in pljučnim boleznim itd. je napravljen iz pravih planinskih zeljših. Cena steklenici 50 kr., dvanajstorič 5 gld.

Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovo v oživljenje rasti las. Cena steklenici 60 kr.

Univerzalni jedilni prašek. Ta prašek je v širnih krogih pripoznan za izvrstno sredstvo proti zlatej žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedij in zabasanju ter je jako priljubljen. Cena škatljici z navodlom za rabo 50 kr.

Univerzalni zdravilni obliž ima vse kreposti, ki se morejo zahtevati od obližev najboljših in daleč znanih sestavin. To je racionalno in mnogo preskušeno sredstvo za

popolno ozdravljenje vseh vnetij, ran in oteklin. Cena škatljici 30 kr.

Ustna voda dr. Duflosa pripravljena iz ameriških rastlin, jako aromatična, ohranjuje zobe in dlesno čisto, zdravo in ozdravi vsakovrstne zobne bolečine. Po tem takem je jedno najprvih in najizvrstnejših sredstev za ohranjenje zob in dlesna. Cena večemu flakonu 60 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. Steklenica velja 10 kr., 1 dvanajstorič 90 kr.

Zobne kapljice po dr. Hagerji, ukrote nakrat tudi najhujšo zobno bolečino. Steklenica velja 30 kr.

Zobni prašek beli, po dr. Heiderji, je jako priljubljen in se mnogo zahteva. Poleg tega imam vedno v zalogi rudeči, sivi in črni vegetabilni zobni prašek. Škatljica velja 30 kr.

Želodečne kapljice Marije Pomagaj. Te kapljice ozdravijo vsakovrstne bolezni želodca, da celo najtrdovratnejše, zlasti pomanjkanje slasti, do jedij, tiščanje v želodcu, krč v želodcu, motenje prebavljenju, koliko, zagnetenje vrane in jeter, žoltico in zlato žilo in sploh vse bolezni, ki izvirajo iz slabega želodca ali pa slabega prebavljanja. Cena steklenici 30 kr., dvanajstorič 3 gld.

Živinska zdravila.

Homeopatične kapljice za prasiče. Te kapljice ozdravijo vse bolezni prasičev, zlasti hujšanje, če nečijo jesti, gniloba ščetin, vnetico vratu, drisko, božjast, vnetje možganov, koliko, vnetje pluć, volčič v grlu in na parkljih, vranični prisad, revmatizem, pereč ogenj, vnetje ušes, bolezen rila, omotico in rane. Cena steklenici z natančnim navodlom, kako se rabi, velja 30 kr.

Poskušni prašek za prasiče. Ta preskušeni prašek je izvrstno sredstvo proti perečemu ognju, vraničnemu in plučnemu prisadi, pomanjkanju slasti do jedij, driski, kataru, (boleznim v rilci), trganju (revmatizem vnetij), gnilobi ščetin, itd. Cena zavitku z navodlom, kako se rabi 30 kr.

Konjski cvet za utiranje udov, pri raztegnjenji kit, nogah, žolčni bolezni, bulah na komolci, zabrekli na nogi, zmečkaninah, otiščaninah sedla in konjske oprave in pri sušici. Cena steklenici 1 gld. Liter 2 gld.

Poskušni konjski prašek. Ta prašek obvaruje konje pred protinom v črevih, smotiko, pred vsimi nalezljivimi boleznimi, kašlja in pred sušico in vnetjem sapnika. Cena zavitku z navodlom, kako se rabi, 50 kr.

Poskušni mlečni in goveji prašek. Pri ovcah služi ta prašek posebno za ozdravljenje jeternih metljajev, gnjilobe in vsakega motenja in oviranje v vampu in črevih in druge bolezni. Cena zavitku z navodlom, kako naj se rabi 50 kr.

Pasje kroglice, so dobro varovalno sredstvo proti vsakej bolezni, če jih dobé senterja sicer zdravi psi. Posebno dobro varujejo pse pred tako nevarno steklino. Ceno škatljici z navodlom rabe 50 kr.

Homeopatična zdravila posebne dobrote in čistote ter najtočneje napravljene se preskrbujejo. (35—3)

Vsa zdravila kakor razredčenja in potencovanja se vedno sveža narede in to z največjo natančnostjo. — Naročena zdravila razpošiljajo se s pošto 2krat na dan.

Oves „Willkomm“.

Ta vrsta ovs sponesla se je na Štajarskem najboljše, je najrodovitnejša, najtežja in najzgodnejša. Willkomm oves zraste 5 do 6 čevljev visoko, ima močno in dobro krmno slamo ter nikdar ne poleže.

Ker se mora ta oves redko sejati, zadostuje ga 40 klgr. za eno oralo.

Kilo stoji 25 kr., kdor ga kupi 50 klgr. pa po 20 kr.

Dokler je kaj zaloge pošilja ta oves proti pošiljlatvi zneska ali pa proti povzetju v vrečah po 5 klgr. za 1 gld. 80 kr. poštne prosto kamor je (26 4)

Benedikta Hertl-a grajščinsko oskrbnništvo
v Goliču pri Konjicah
(Schless Gollitsch bei Genobitz.)

Velikansko peso

večno deteljo (Luzerne), mnogo-
vrstna semena za vrte in trav-
nike, zanesljivo kaljiva

prodaja po najnižji ceni (46-2)

Peter Lassnik v Ljubljani.

Zahvala.

Minoli mesec je požar mojo hišo popolnoma uničil. C. kr. priv. zavarovalno društvo

„Avstrijski Phönix“ na Dunaji,

pri katerem je bilo polhištvo zavarovano, cenilo je škodo nemudoma, ter mi zavarovalno svoto takoj, ne da bi bilo kaj odtrgalo, po glavnem zastopstvu v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3 izplačalo.

Priporočam omenjeno zavarovalnico vsakemu ter se isti tem potom toplo zahvalujem.

V Bizoviku, 1. marca 1800.

(48-1) **Anton Bricel,**
posestnik.

Ces. kralj privilegov.
zavarovalno društvo na življenje in proti škodam

„Avstrijski Phönix“ na Dunaji

I. Riemergasse št. 2, v lašni hiši.

Polno uplačani deleži in druga jamčilna sredstva, uštevši letna zavarovalna uplačila družbe iznašajo
čez 12 milijonov gold. | čez 10 milijonov gold.

Družba zavaruje:

a) proti škodi, prouzročeni po ognji, streli, paru ali razpoku kotlov, po gašenju razrušenji in odstranjenji oprave iz hišnih in gospodarskih poslopj, strojev iz tovarn, dalje proti škodi v zalozah, pri živini, poljedeljskem orodji itd.;

b) proti škodi po ognji, ali streli ob času žetve poljske pridelke in dotična gospodarska poslopja;

c) proti škodi po toči poljske pridelke na travnikih, njivah;

d) vsakevrstno prevažanje blaga po suhem in na morji.

Zavarovanje proti nezgodam še ni uvedeno, sl občinstvo bode pa obveščeno takoj, ko prične isto poslovati.

na življenje človeško v vseh kombinacijah, n. pr.:
za slučaj smrti ter izplača takoj po smrti zavarovanca ostalim ali dotičnim opravičenim pogojeno zavarovalnino;

za slučaj smrti in pri protizavarovanji z oproščenjem nadaljnjih uplačil premij ter izplačanje dohodke (rente) v slučaju onemoglosti;

na doživetje, preskrbljenje v starosti, na doživetje določene dōbe pri otrocih, ter izplača zavarovano vsoto dotičnemu zavarovaneu. Vsprejema tudi zavarovanja ki zagotovijo dohodarino (rento), preskrbimo (penzijo), vdovam ter vzgojilno rento otrokom.

po najkulantnejših in najnižjih pogojih posebno pa jamči za veljavo in nedvomljivo varnost od nje izdanih polie.

Zastopi društva:

V Brnu: Veliki trg št. 10, v Pešti: Dunajska cesta št. 3 in Ladijska cesta št. 2, v Inomostu: Marije Terezije cesta št. 37, v Krakovu: Szewska ulica št. 6, v Lvovu: Marijin trg št. 8, v Monakovem: Kostihor 3 I, v Pragi: Nabrežje št. 10, v Strassburgu: Kraljeva cesta 6 I, v Trstu: Via S. Nikolo št. 4, na Dunaji: Riemergasse št. 2, v lastni hiši.

V vseh večjih okrajih avstrijsko-ogerske države poslujejo glavni in okrajni zastopi družbe, kateri radovoljno dajejo pojasnila, brezplačno určujejo prospekte in ponujalje pōte ter vsprejemajo zavarovalne ponudbe.

Generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradci.

Pisarna: I., Albrechtgasse št. 3, II. nadstropje.

(47-1)

Glavni zastop v Ljubljani pri JOSIPU PERHAUC-u Šelenburgove ulice hiš. št. 3

Prodaja drevja.

Grajsčina Slap pri Vipavi ima naprodaj več tisoč jablan in hruškovih dreves najzlahotnejših vrst. Cene so za polovico znižane, to je od 40 do 45 kr. na 20 do 25 kr. ker se bode drevesnica opustila. (45—2)

Naročila sprejema oskrbnitvo grajsčine na Slapu pri Vipavi.

Lepe pomaranče

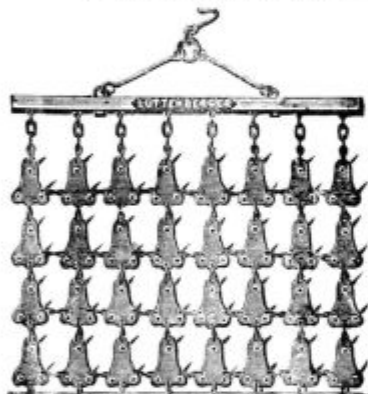
cel zaboj (kišto) za 3 gld. 90 kr.
Kdor vzame več zabojev dobi vsakega za 15 kr. cenejši.
Najfinejši Jamaica rum . liter 1 gld 60 kr.
Finis Kuba rum 70 "

Najcenejši čaj i. t. d. prodaja

Ferdinand Plautz v Ljubljani
na Starem trgu

Tukaj se tudi kupujejo prazni a dobro ohraneni sodi od petroleja po najvišji ceni, kolikor jih kedo pripelje. (36—3)

Travniške brane

pripoznano najboljšo, mnogo-krat premovane ter najbolj razširjene, dalje nove patentovane okrogle brane, kakor najizvrstnejše gorske in druge pluge, razna kmetijska orodja in stroje ima na prodaj

C. kr. privilegovana konstrukcija kmetijskega orodja

Frana Luttenberger-ja
v Weizu na Štajerskem.

Cenik se pošlje zastonj.
Prodaja se tudi na obroče. (37—3)

Deteljna. travna, pesna in druga semena dobiti je redno v najizborniših vrstah pri podpisanemu, ker jih on kupuje od jako zanesljive, že 100 let obstoječe tvrdke.

Deteljno seme garantovano brez predenice.

1 ^h/_g lucernaste najlepše 90 kr. (43—2)

1 " debelozrnate rudeče 64 kr.

Ivan Murnik, trgovec v Kamniku.

Zahvala.

Začetkom tega meseca je moje po-
hištvo popolnoma pogorelo.

„Azienda“ sedaj ces. kr. priv. za-
varovalnica

„Avstrijski Phönix“
na Dunaji.

pri katerej je bilo pohištvo zavarovano,
cenila je škodo nemudoma, ter mi vso
zavarovalno svoto po glavnem zastop-
stvu v Ljubljani, Selenburgove ulice
števil. 3 precej izplačala.

S tem se isti toplo zahvalujem in ome-
njeno zavarovalnico vsakemu priporočam.

Log, 20. marca 1890.

Matevž Šebelnik,

(49—1) posestnik v Logu št. 7.

Za p. n. poljedelce!

S tem naznanjamo interesovanim krogom, da, kakor vsako leto, tudi za leto 1890. prevzamemo katerokoli množino

sladorne pese

za zvišano ceno po 95 kr. 100 kilo pripeljane do naše tovarne, in sicer proti gotovem plačilu.

Vabimo p. n. gospode kmetovalce, da pridelujejo to znatno kulturno rastlino in na-
znanjamo, da jim zastonj preskrbimo potrebno seme izvrstne in skušene vrste.

Želimo skoro dotičnih oglasil v naši tovarniški pisarni. Tudi imamo zastonj in franko
na razpolago navod, v slovenščini in nemščini, kako se prideluje sladorna pesa. (42—2)

LJUBLJANA, 28. februarja 1890.

Aug. Tschinkel-a sinovi.